

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Supplementary Examination: March/April-2023

**Psychology (IDS) Paper-I
LOG1: LOGIC**

**Day and Date: Saturday, 08/07/2023
Time: 10.00 AM To 12.00 PM**

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 A Proposition consists of a total of ----- elements.
A. Two B. Three C. Five D. Four
- 2 The word that connects the Subject and the predicate is called -----.
A. Subject term B. Predicate term C. Copula term D. Proposition term
- 3 When the predicate of a Proposition applies to all the extensions of the subject or not, it is called a ----- Proposition.
A. Universal B. Particular affirmative C. Universal negative D. Negative
- 4 ----- The English letter 'E' is used as a logical symbol for Proposition.
A. Universal affirmative B. Particular affirmative C. Particular negative D. Universal negative
- 5 English letters ----- are used as logical symbols for Particular negative proposition.
A. A B. E C. O D. I
- 6 ----- is the main subject of logic.
A. Inference B. Thought. C. Base proposition D. Term
- 7 There are ----- main types of inference.
A. Two B. Three C. Four D. Ten
- 8 'All teachers are scholars' is a ----- type of proposition.
A. Universal affirmative B. Particular affirmative C. Particular negative D. Universal negative
- 9 In ----- inference the conclusion is inferred from a single supportable proposition.
A. Inductive B. Deductive C. Mediate D. Immediate
- 10 'No student is bad' is a ----- type of Proposition.
A. Universal affirmative B. Particular affirmative C. Particular negative D. Universal negative
- 11 A Categorical Syllogism consists of ----- Proposition.
A. Two B. Three C. Four D. Ten
- 12 If both the supporting Propositions in the Syllogism are ----- then logically no conclusion can be drawn from it.
A. Universal affirmative B. Particular C. Particular negative D. Universal negative

- 13 There are ----- rules for the manoeuvring of a Categorical Syllogism.
A. Two B. Three C. Four D. Ten
- 14 A Mixed hypothetical syllogism has a total of ----- propositions.
A. Two B. Three C. Four D. Ten
- 15 A term that comes in the place of a purpose term in a conclusion proposition in a Categorical Syllogism is called ----- term.
A. Major B. Minor C. Conclusion D. Middle

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Quality of Proposition
- 2 Particular Affirmative Proposition
- 3 Contradictory Opposition Inferences
- 4 Fallacy of Illegal Party Position

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the concept of Universal Affirmative Proposition.
- 2 Explain the concept of Immediate Inference.
- 3 Explain the structure of Mixed Hypothetical syllogism.
- 4 Explain the structure of Categorical Syllogism.

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 What is extraction? Explain types of extraction with examples.
- 2 Explain the types of Dilemmas.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 विधानात एकूण ----- घटक असतात.
अ. दोन ब. तीन क. पाच ड. चार
- 2 उद्देश व विधेय यांना जोडणाऱ्या शब्दास ----- असे म्हणतात.
अ. उद्देश पद ब. विधेयपद क. संयोजक ड. विधान
- 3 ज्यावेळी विधानातील विधेय हे उद्देशाच्या सर्व विस्तारास लागू पडत असेल अगर नसेल त्यावेळी त्यास ----- विधान असे म्हणतात.
अ. सर्ववाची ब. अंशअस्तिवाची क. सर्वनास्तिवाची ड. नास्तिवाची
- 4 ----- विधानासाठी तार्किक चिन्ह म्हणून इंग्रजीतील 'E' हे अक्षर वापरतात.
अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशअस्तिवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची
- 5 अंशनास्तिवाची विधानासाठी तार्किक चिन्ह म्हणून इंग्रजीतील ----- हे अक्षर वापरतात.
अ. A ब. E क. O ड. I

- 6 ----- हा तर्कशास्त्राचा मुख्य अभ्यास विषय आहे.
अ. अनुमान ब. विचार क. आधार विधान ड. पद
- 7 अनुमानाचे मुख्य ----- प्रकार पडतात.
अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा
- 8 'सर्व शिक्षक अभ्यासू असतात' हे ----- प्रकारचे विधान आहे.
अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची
- 9 ----- अनुमानात एकाच आधार विधानाच्या साहाय्याने निष्कर्ष अनुमानित केला जातो.
अ. विगामी ब. निगामी क. व्यवहित ड. अव्यवहित
- 10 'एकही विद्यार्थी वाईट नसतो' हे ----- प्रकारचे विधान आहे.
अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची
- 11 सरल संविधानात -----विधाने असतात.
अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा
- 12 जर संविधानातील दोन्हीही आधार विधाने ----- असतील तर त्यापासून युक्तरित्या निष्कर्ष निघू शकत नाही.
अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची
- 13 सरल संविधानाच्या युक्ततेचे ----- नियम आहेत.
अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा
- 14 मिश्र अवलंब संविधानामध्ये एकूण ----- विधाने आहेत.
अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा
- 15 सरळ संविधानातील निष्कर्ष विधानात उद्देश पदाच्या जागेवर येणाऱ्या पदाला ----- पद असे म्हटले जाते.
अ. साध्य ब. पक्ष क. निष्कर्ष ड. मध्य

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 विधानाचा गुण
- 2 अंशअस्तिवाची विधान
- 3 व्याघाती प्रतियोग अनुमान
- 4 अवैध पक्षपदाचा तर्कदोष

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 सर्वअस्तिवाची विधान ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- 2 अव्यवहित अनुमान ही संकल्पना स्पष्ट करा.
- 3 मिश्र अनुलंब संविधानाची रचना स्पष्ट करा.
- 4 सरल संविधानाची रचना स्पष्ट करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 उत्कर्षण म्हणजे काय ? उत्कर्षणाचे प्रकार उदाहरणासहित स्पष्ट करा.
- 2 उभयापत्तीचे प्रकार स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

**B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Supplementary Examination: March/April-
2023**

**Psychology (IDS) Paper-I
LOG1: LOGIC**

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 विधानात एकूण ----- घटक असतात.

अ. दोन ब. तीन क. पाच ड. चार

Option 2

2 उद्देश व विधेय यांना जोडणाऱ्या शब्दास ----- असे म्हणतात.

अ. उद्देश पद ब. विधेयपद क. संयोजक ड. विधान

Option 3

3 ज्यावेळी विधानातील विधेय हे उद्देशाच्या सर्व विस्तारास लागू पडत असेल अगर नसेल त्यावेळी त्यास ----- विधान असे म्हणतात.

अ. सर्ववाची ब. अंशअस्तिवाची क. सर्वनास्तिवाची ड. नास्तिवाची

Option 1

4 ----- विधानासाठी तार्किक चिन्ह म्हणून इंग्रजीतील 'E' हे अक्षर वापरतात.

अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशअस्तिवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची

Option 4

5 अंशनास्तिवाची विधानासाठी तार्किक चिन्ह म्हणून इंग्रजीतील ----- हे अक्षर वापरतात.

अ. A ब. E क. O ड. I

Option 3

6 ----- हा तर्कशास्त्राचा मुख्य अभ्यास विषय आहे.

अ. अनुमान ब. विचार क. आधार विधान ड. पद

Option 1

7 अनुमानाचे मुख्य ----- प्रकार पडतात.

अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा

Option 1

8 'सर्व शिक्षक अभ्यासू असतात' हे ----- प्रकारचे विधान आहे.

अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची

Option 1

9 ----- अनुमानात एकाच आधार विधानाच्या साहाय्याने निष्कर्ष अनुमानित केला जातो.

अ. विगामी ब. निगामी क. व्यवहित ड. अव्यवहित

Option 4

10 'एकही विद्यार्थी वाईट नसतो' हे ----- प्रकारचे विधान आहे.

अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची

Option 4

11 सरल संविधानात ----- विधाने असतात.

अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा

Option 2

12 जर संविधानातील दोन्हीही आधार विधाने ----- असतील तर त्यापासून युक्तरित्या निष्कर्ष निघू शकत नाही.

अ. सर्वअस्तिवाची ब. अंशवाची क. अंशनास्तिवाची ड. सर्वनास्तिवाची

Option 2

13 सरल संविधानाच्या युक्ततेचे ----- नियम आहेत.

अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा

Option 4

14 मिश्र अवलंब संविधानामध्ये एकूण ----- विधाने आहेत.

अ. दोन ब. तीन क. चार ड. दहा

Option 2

15 सरळ संविधानातील निष्कर्ष विधानात उद्देश पदाच्या जागेवर येणाऱ्या पदाला ----- पद असे म्हटले जाते.

अ. साध्य ब. पक्ष क. निष्कर्ष ड. मध्य

Option 2

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 विधानाचा गुण

Ans:

2 अंशअस्तिवाची विधान

Ans:

3 व्याघाती प्रतियोग अनुमान

Ans:

4 अवैध पक्षपदाचा तर्कदोष

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 सर्वअस्तिवाची विधान ही संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

2 अव्यवहित अनुमान ही संकल्पना स्पष्ट करा.

Ans:

3 मिश्र अनुलंब संविधानाची रचना स्पष्ट करा.

Ans:

4 सरल संविधानाची रचना स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 उत्कर्षण म्हणजे काय ? उत्कर्षणाचे प्रकार उदाहरणासहित स्पष्ट करा.

Ans:

2 उभयापत्तीचे प्रकार स्पष्ट करा.

Ans:
